

Ráduly Zsuzsanna
(Budapest, Magyarország)

AZ EPONIMÁK FONOLÓGIAI ÉS MORFOLÓGIAI ADAPTÁCIÓJA
A MAGYAR, A LENGYEL ÉS A HORVÁT NYELVBEN

Abstract: The subject of the present article is the phonological and morphological adaptation of eponyms in the Hungarian, Polish and Croatian languages. Eponyms – words and expressions formed through the appellativization of proper names – number over a thousand in all three languages.

Though phonological adaptation shows numerous similarities in the three languages, the individual solutions vary due to the different systems of phonemes. It is quite common for writing to follow pronunciation.

Similarities among the languages abound in the area of morphological adaptation as well. Similar suffixes – derived mostly from Latin – are common, especially for words referring to the same concepts.

Keywords: eponyms, phonological and morphological adaptation, Hungarian language, Polish language, Croatian language

Az *eponima* terminus (lengyel *eponim*, horvát *eponim*) a görög nyelvből származik, az *epōnymos/epōnumos* kéttagú kifejezésből, ami az *epi* és *onoma* összetételéből keletkezett, jelentése 'névadó'. A szó a nemzetközi szókincs körébe tartozik, az egyes európai nyelvek különböző korszakokban vették át saját nyelvükbe. Kezdetben az eponymosok (eponimák) csoportját pontosan meghatározták. Az ókorban az eponymosok (eponimák) olyan istenek, hősök és személyek voltak, akikről városokat, törzseket, vagy különböző objektumokat neveztek el. Körükbe soroljuk az ókori tisztségviselőket is, így Athénban az arkhónokat, Rómában a konzulokat, Spártában pedig az ephoroszokat. Az *eponima* terminust a különböző nyelvekben elsősorban ebben az elsődleges jelentésben használták a humán tudományokban, leginkább a történelemben és az antropológiában.

A szó jelentése az idők során kibővült, fokozatosan nyelvészeti terminussá is vált, a nemzetközi szakirodalomban is egyre gyakrabban találkozunk vele. Kezdetben olyan tulajdonnevekre vonatkozott, amelyekből új tulajdonnevek keletkeztek. Pl. *Amerigo* Vespucci nevéből *Amerika*, *Simon Bolivar* nevéből *Bolívia*, *Lord Baltimore* nevéből *Baltimore*, *Romulus* nevéből *Róma* vagy *Pallasz Athéné* nevéből *Athén*. Ma már azokat a szavakat is ezzel a terminussal

illetjük, amelyek tulajdonnevekből – leggyakrabban személynevekből és földrajzi nevekből – köznevesültek.

Ez a közzszóvá válás jelenség a nyelvfejlődés egyes szakaszaiban minden nyelvben megfigyelhető. Az ily módon alkotott szavak és kifejezések legtöbbször nem korlátozódnak csupán egyetlen nyelv szókincsére, hanem kisebb vagy nagyobb mértékben eltérő formában megtalálhatók az ún. nemzetközi szókincsben is. Az eltérések az egyes nyelvekbe való beilleszkedésüknek megfelelően fonetikai vagy helyesírási és morfológiai különbségekben jelentkeznek.

Az tulajdonnévből keletkezett szavak és kifejezések jelentős része kapcsolatban áll a hagyománnyal, a történelemmel, az irodalommal, a Bibliával és a mitológiával. Ezek kutatása különösen izgalmas feladat, hiszen az egyes eponimák keletkezéséhez érdekes történetek fűződnek, melyek megismerése általános kultúrtörténeti ismereteinket is szélesítheti. Az eponimák egyik típusa, a nemzeti mellett, az egyetemes kultúrát és civilizációt is tükrözi. Másik típusa pedig a különböző tudományágak szókincsének szerves részét alkotja, keletkezésük motivációja szintén érdekes kutatási területet jelent.

Tanulmányomban a magyar, a lengyel és a horvát nyelv eponimáinak fonológiai, morfológiai adaptációját és a helyesírást állítottam a középpontba, azt vizsgálva, hogy az idegen nyelvekben köznevesült szavak hogyan illeszkedtek be a vizsgált nyelvek rendszerébe.

Fonológiai adaptáció

1. Az első csoportot alkotják azok a szavak, amelyek minden változtatás nélkül kerültek be mindhárom nyelvbe:

m. *amper*, le. *amper*, horv. *amper* ‘az áramerősség mértékegysége’ (André-Marie *Ampère*),

m. *balboa*, le. *balboa*, horv. *balboa* ‘pénznem Panamában’ (Vasco Núñez de *Balboa*),

m. *bolivar*, le. *bolivar*, horv. *bolivar* ‘Venezuela pénzrendszerében a forintnak megfelelő pénzegység’ (Simon *Bolívar*),

m. *doberman*, le. *doberman*, horv. *doberman* ‘nagy termetű, rövid szőrű, hegyes fülű őrző-védő kutyafajta’ (Karl Friedrich Louis *Dobermann*),

m. *dolomit*, le. *dolomit* horv. *dolomit* ‘kalcium- és magnézium karbonátból álló, mállékony kőzet’ (Déodat de *Dolomieu*)

m. *farad*, le. *farad*, horv. *farad* ‘az elektromos kapacitás egysége’ (Michael *Faraday*),

m. *fauna*, le. *fauna*, horv. *fauna* ‘egy meghatározott terület (vagy földtani korszak) állatvilága’ (*Fauna*),

m. *pantaleon*, le. *pantaleon*, horv. *pantaleon* ‘öt és fél oktáv hangterjedelmű, cimbalomra hasonlító hangszer’ (*Pantaleon* Hebenstreit),

m. *negus*, le. *negus*, horv. *negus* ‘melegített vörösborból készült ital, melyhez fahéjat, szegfűszeget és cukrot adnak’ (Francis *Negus*).

2. A második csoport szavai a magyarban és a lengyelben megőrizték az eredeti helyesírást, a horvátban a kiejtés szerinti írásmóddal találkozunk:

m. *baskerville*, le. *baskerville*, horv. *baskervil* ‘talpas betűkép’ (John *Baskerville*),

m. *biedermeier*, le. *biedermeier*, horv. *bidermajer* ‘a 19. század első felének kispolgári kedélyt, érzelmességet és családi hangulatot kifejező művészeti, irodalmi és lakberendezési irányzata főleg a német nyelvterületen és a Habsburg Birodalomban’ (*Biedermann* és *Bummelmeier*),

m. *chateaubriand*, le. *chateaubriand*, horv. *šatobrijan* ‘angolosan sült dupla bélszínselet sült burgonyával’ (François René de *Chateaubriand*),

m. *lutz*, le. *lutz*, horv. *luc* ‘ugrásfajta a műkorcsolyában’ (Alois *Lutz*),

m. *maxim*, le. *maxim*, horv. *maksim* ‘az első sikeres géppuska’ (Sir Hiram Stevens *Maxim*),

m. *zeppelin*, le. *zeppelin*, horv. *cepelin* ‘szivar alakú, merev vázú, kormányozható léghajó; a levegőnél könnyebb gázzal (hidrogén, hélium) töltik’ (Ferdinand *Zeppelin*).

3. A harmadik csoportban találjuk azokat a szavakat, amelyek mindhárom nyelvben kiejtés szerint illeszkedtek be:

m. *atlasz*, le. *atlas*, horv. *atlas* ‘térképalbum, térképfüzet, téma szerint összetartozó ábrák, rajzok elrendezett gyűjteménye, általában könyv alakban’ (*Atlas*),

m. *batiszt*, le. *batyst*, horv. *batist* ‘finom, sűrű szövésű len- vagy pamutvászon’ (*Baptiste* de Chambray),

m. *besamel*, le. *besamel*, horv. *bešamel* ‘vajból, lisztből és tejből készül, tetszőlegesen fűszerezhető alapmártás’ (Louis de *Béchéamel*),

m. *bojkott* le. *bojkot*, horv. *bojkot* ‘jogi értelemben politikai, gazdasági vagy személyes kapcsolatok megszakítása állammal, szervezettel, személlyel megtorlás és valamilyen célú kényszerítés céljából; tudatos tartózkodás egyes árucikkek megvásárlásától a gyártó vagy a származó ország büntetéseként’ (Charles *Boycott*),

m. *ciceró*, le. *cycero*, horv. *cicero* ‘12 pontos betűnagyság’ (Marcus Tullius *Cicero*),

m. *dalmatika* le. *dalmatyka*, horv. *dalmatika* ‘liturgikus felsőruha a római egyházban’ (*Dalmácia*),

m. *huligán*, le. *chuligan*, horv. *huligan* ‘csirkefogó, vagány, garázda; bandázó fiatal’ (*Hooligan* családnév),

m. *írisz*, le. *irys*, horv. *iris* ‘nőszirm’ (*Írisz*),

m. *kondom*, le. *kondom*, horv. *kondom* ‘a nemi betegségektől védő és fogamzást gátló gumi óvszer férfiak számára’ (*Condom* nevű falu v. dr. *Condom*),

m. *lincs*, le. *lincz*, horv. *linč* ‘felháborodott, megvadult tömeg önbíráskodása, bűnös(nek vélt) személy meggyilkolása, agyonverése a tömeg által’ (James Fitzstephen *Lynch*),

m. *nesztor*, le. *nestor*, horv. *nestor* ‘valamely testület legidősebb tagja, bölcs és megbecsült örege’ (*Nesztór*, Homérosz: Iliász),

m. *szendvics*, le. *sandwicz*, horv. *sendvič* ‘vajás kenyérszeletre vagy zsemlére helyezett kolbász, sajt, hús, hal stb. (esetleg beborítva más kenyérszelettel vagy félzsemlével)’ (Lord John Montagu *Sandwich*),

m. *szifilisz*, le. *syphilis*, horv. *sifilis* ‘bujakór, vérbaj, luesz, súlyos, fertőző nemi betegség’ (*Syphilis*),

m. *zsilett*, le. *žyletka*, horv. *žilet* ‘önborotva készülék, az ebbe való penge’ (King Camp *Gillette*).

4. A negyedik csoportba kerültek azok a szavak, amelyek a magyarban megőrizték az eredeti írásmódot, a lengyelben és a horvátban pedig a kiejtés szerinti írás jellemző:

m. *guillotine*, le. *gilotyina*, horv. *giljotina* ‘önborotva készülék, az ebbe való penge’ (Joseph Ignace *Guillotin*),

m. *havelock*, le. *hawelok*, horv. *havelok* ‘ujjatlan, könyökig érő gallérú régi férfiköpeny’ (Sir Henry *Havelock*),

m. *hertz*, le. *herc*, horv. *herc* ‘az elektromágneses rezgés frekvenciájának mértékegysége’ (Heinrich Rudolf *Hertz*),

m. *jacquard*, le. *žakard*, horv. *žakart* ‘lyukkártya-vezérlésű, felsőműves szövőgép bonyolult mintájú szövetek előállítására’ (Joseph-Marie *Jacquard*),

m. *röntgen*, le. *rentgen*, horv. *rendgen*, *rentgen* ‘röntgensugárzás (X-sugárzás); a besugárzási dózis egysége’ (Wilhelm Conrad *Röntgen*),

m. *oersted*, le. *ersted*, horv. *ersted* ‘a mágneses térerősség korábbi mértékegysége a CGS rendszerben’ (Hans Kristian *Oersted*).

5. Ritkábban, de előfordulnak olyan szavak is, amelyek az egyes nyelvekben két változatban fordulnak elő:

m. *dzsörzé* vagy *jersey*, le. *džersez* vagy *jersey* ‘kötszövött rugalmas ruhaanyag’ (*Jersey* sziget),

horv. *džul* vagy *joule* ‘a munka és az energia alapegysége az SI rendszerben’ (James Prescott *Joule*),

horv. *brauning*, *browning* ‘öntöltő ismétlőpisztoly’ (John Moses *Browning*).

Morfológiai adaptáció

Az azonos fogalmi körökbe tartozó szavak mindhárom nyelvben jellegzetes képzővel illeszkedtek be a nyelv rendszerébe.

1. A növénynevek a magyarban leggyakrabban -ia, ritkábban -a, a lengyelben -ja, -ia, illetve -a, a horvátban pedig -ija képzőt kapnak:

m. *begónia*, le. *begonia*, horv. *begonija* ‘trópusi eredetű, változatos levélrajzú virágos dísznövény’ (Michel *Bégon*),

m. *dália*, le. *dalia*, horv. *dalija* ‘trópusi eredetű, változatos levélrajzú virágos dísznövény’ (Andreas *Dahl*),

m. *frézia*, le. *frezja*, horv. *frezija* ‘csipkevirág, tölcsér alakú, illatos virágokat hozó gumós növény’ (H. Th. *Freese* v. *Elias Magnus Fries*),

m. *gardénia*, le. *gardenia*, horv. *gardenija* ‘fényes levelű, fehér virágú dísznövény’ (*Alexandr Garden*),

m. *kamélia*, *kamelia*, *kamelija* ‘a teafélékhez tartozó, kelet-ázsiai eredetű, díszes virágú örökzöld cserje’ (*Georg Josef Kamel*),

m. *magnólia*, le. *magnolia*, horv. *magnolija* ‘liliomfa, tulipánfa, kora tavasszal nyíló, pompás fehér virágú, illatos keleti díszcserje’ (*Pierre Magnol*).

2. Az ásványnevekre a magyarban -it, lengyelben -it, -yt , a horvátban pedig -it képző a jellemző:

m. *alexandrit*, le. *aleksandryt*, horv. *aleksandrit* (II. Sándor, oroszul *Alexandr*),

m. *gadolinit*, le. *gadolinit*, horv. *gadolinit* (*Johann Gadolin*),

m. *dunit*, le. *dunit*, horv. *dunit* (*Dun*),

m. *szamarszkit*, le. *samarskit*, horv. *samarskit* (V. E. *Szamarszkij-Bihovec*).

3. A kémiai elemek nevei a magyarban szinte kivétel nélkül -ium végződést kapnak, a lengyelben viszont csak maga a tulajdonnév van meg köznévi formában, képző nélkül, a horvátban az -ij és ritkábban az -ium képzővel fordulnak elő:

m. *einsteinium*, le. *einstein*, horv. *ajnštajnij*, *ajnštajnijum*, *einsteinium* ‘a mesterséges transzurán elemek egyike’ (*Albert Einstein*),

m. *amerícium*, le. *ameryk*, horv. *americij* ‘mesterséges radioaktív elem a transzurán sorból’ (*Amerika*),

m. *berkélium*, le. *berkel*, horv. *berkelij* ‘mesterséges (transzurán) radioaktív elem, ezüstfehér, képlékeny fém’ (*Berkeley*),

m. *európium*, le. *europ*, horv. *europij* ‘a ritkaföldfémek csoportjába tartozó kémiai elem, szürke fém’ (*Európa*),

m. *gadolinium*, le. *gadolin*, horv. *gadolinij*, *gadolinijum* ‘ezüstfehér vegyi elem, a ritkaföldfémek csoportjából’ (*Johann Gadolin*),

m. *germánium*, le. *german*, horv. *germanij* ‘félvezető tulajdonságú szürkésfehér, rideg fémes elem’ (*Berkeley*),

m. *mendélevium*, le. *mendelew*, horv. *mendelevij* ‘mesterségesen előállított radioaktív kémiai elem; a transzurán sorozat tagja’ (*Dmitrij Mengyelejev*),

m. *nobélium*, le. *nobel*, horv. *nobelij* ‘mesterségesen előállított radioaktív elem a transzurán sorból’ (*Alfred Bernhard Nobel*),

m. *kúrium*, le. *kiur*, horv. *kirij* ‘mesterséges radioaktív transzurán elem’ (*Marie és Pierre Curie*),

m. *holmium*, le. *holm*, horv. *holmij* ‘ritkaföldfém, kémiai elem’ (*Holmia*, Stockholm latin neve),

m. *kopernícium*, le. *kopernik*, horv. *kopernicij* ‘a legnehezebb transzaktinida’ (*Nikolausz Kopernikusz*).

4. A különböző fogalmi körökbe tartozó szavakat gyakran ugyanazon a képző segítségével alkotják, a leggyakoribb képző a magyarban a latinból származó *-izmus*, *-ista*, melynek lengyel megfelelői az *-izm*, *-ista*, a horvátban pedig az *-izam*, *-ist* képző.

Az általuk képzett szavak általában egy adott személyhez vagy a vele kapcsolatban álló fogalomhoz való kötődést, vele való összefüggést jelölik. Segítségükkel leggyakrabban filozófiai, vallási irányzatok, s egyéb társadalmi mozgalmak, illetve követőik nevei keletkeztek. Ennek kapcsán utalok arra, hogy az eponimák fonetikai és morfológiai adaptációjában ugyanaz az elv érvényesül, mint a klasszikus nyelvekből átvett jövevényszavaknál (a magyarba *-izmus*, a lengyelben *-izm*, a horvátban *-izam*).

Vallási irányzatok nevei:

m. *arianizmus*, le. *arianizm*, horv. *arijanizam* ‘ókori eretnek keresztény szekta, amely Krisztust nem egylényegűnek, csupán hasonló lényegűnek hirdette az atyával’ (*Arius*),

m. *buddhizmus*, le. *buddyzm*, horv. *budizam* ‘Kelet-Ázsiában uralkodó vallás’ (*Buddha*),

m. *kálvinizmus*, le. *kalwinizm*, horv. *kalvinizam* ‘a protestantizmus Kálvin tanain alapuló változata’ (*Kálvin János*).

A vallási irányzatok híveinek, követőinek nevét több képző segítségével alkotják, az egyik leggyakoribb a magyarban és a lengyelben is az *-ista* képző, a lengyelben a szótári alak gyakran többes számban szerepel (*-iści*, *-yści*) végződés, a horvátban *-ist*, *-isti*.

m. *janzenista*, le. *jansenista*, horv. *jansenist* ‘17. századi katolikus teológiai irányzat, amely Kálvinhoz közelálló tanokat képviselt’ (*Cornelius Jansenius*),

m. *kálvinista*, le. *kalwinista*, horv. *kalvinist* ‘a protestantizmus Kálvin tanain alapuló változatának képviselője’ (*Kálvin János*),

m. *donatista*, le. *donatyści*, horv. *donatisti* ‘4. századi keresztény eretnekmozgalom hívei Észak-Afrikában’ (*Donatus*).

A másik jellegzetes szóalkotási mód ebben a csoportban a magyarban a *-(i)ta* t.sz. (*-(i)ták*), a lengyelben *-(i)ta*, t. sz. (*-(i)ci*), a horvátban *-it*, t. sz. *-íti* képzős szavak, melyek szótári alakja mind a magyarban, mind a lengyelben és a horvátban általában többes számú alakban szerepel:

m. *adamiták*, le. *adamici*, horv. *adamiti* ‘2–3. századi szekták tagjai’ (*Ádám*),

m. *jakobiták*, le. *jakobici*, horv. *jakobiti* ‘a Szíriában, Jordániában, Törökországban, Mezopotámiában, – melynek nagy része ma Irakhoz tartozik – és Indiában élő monofiziták’ (II. *Jakab*),

m. *maroniták*, le. *maronici*, horv. *maroniti* ‘a Földközi-tenger keleti medencéjének államaiban élő, az ortodox egyházból kivált, a római katolikus egyházhoz csatlakozott szír keresztények’ (*Maron*).

Előfordulnak olyan példák is, ahol a magyarban a *-(i)ta* (*-(i)ták*), a lengyelben pedig az *-anin* (*-anie*) képző fordul elő, a horvátban pedig *-ac*, *-ci*.

m. *bazilita*, le. *bazylianie*, horv. *bazilijanci* ‘szerzetesrend a görögkeleti egyházban’ (Nagy Szent Bazil).

A magyar az -us képzős szavaknak a lengyelben -anin (-anie) képző felel meg, a horvátban -ac, -ci:

m. *dominikánus*, le. *dominikanie*, horv. *dominikanci* ‘Domonkos-rendi (katolikus) szerzetes’ (Szent Domonkos),

m. *fabianus*, le. *fabianin*, horv. *fabijanac* ‘angliai reformer szocialista mozgalom a 19. század végén’ (Quintus Fabius Maximus),

m. *franciskánus*, le. *franciszkanie*, horv. *franciskanac* ‘ferences rendi szerzetes’ (Assisi Szent Ferenc),

m. *samaritánus*, le. *samarytanin*, horv. *samaritanac* ‘szigorúan törvénytisztelő zsidó szekta tagja’ (Szamária).

Betegségek nevei:

A magyarban az -izmus és a lengyelben az -izm , a horvátban az -izam képző jellemző:

m. *daltonizmus*, le. *daltonizm*, horv. *daltonizam* ‘a színtévesztés leggyakoribb fajtája; a vörös és a zöld szín megkülönböztetésére való képtelenség’ (John Dalton),

m. *narcisszizmus* vagy *narcizmus*, le. *narcyzm*, horv. *narciszam* ‘önimádat, kóros önszeretet, valakinek önnön szépségében vagy erényeiben való tetszelgés’ (Narcissus),

m. *morfinizmus*, le. *morfinizm*, horv. *morfinizam* ‘morfium élvezete miatti kábítószer-függőség’ (Morpheus).

A különféle mozgalmak, politikai rendszerek, uralkodói formák elnevezéseiben is a fenti képző szerepel:

m. *cezarizmus*, le. *cezaryzm*, horv. *cezarizam* ‘császári hatalom mint uralmi forma; a középkori császárság, tágabban a világi hatalom beleavatkozása a (katolikus) egyház ügyeibe’ (Caius Julius Caesar),

m. *sovinizmus*, le. *szowinizm*, horv. *šovinizam* ‘más népek elleni gyűlöletet szító, a nemzeti felsőbbrendűséget hirdető szélsőséges nacionalizmus’ (Nicolas Chauvin),

m. *jakobinizmus*, le. *jakobinizm*, horv. *jakobinizam* ‘a jakobinusok radikális eszméivel és forradalmi terrorjával rokonszenvező, ezeket a gyakorlatba átültetni kívánó irányzat, mozgalom’ (Saint Jacques).

Összegzés

Az eponimák száma mindhárom nyelvben meghaladja az ezret. Ebből a gazdag anyagból az adaptáció legfontosabb jellemzőit választottam ki bemutatásra.

Az eponimák a magyar, a lengyel és a horvát nyelv fonológiai és morfológiai rendszerébe nem mindig illeszkednek be azonos módon. A szavak az adaptáció során gyakran mindenféle változtatás nélkül kerülnek be mind-

három nyelv rendszerébe, de számos példát találunk arra is, hogy a magyar nyelv megőrzi az eredeti idegen írásmódot, míg a lengyelben és a horvátban a kiejtés szerinti írásmód jellemző. Szép számban találunk példát ennek ellenkezőjére is, amikor a magyarban a szavakat a kiejtés szerinti helyesírással írjuk, a lengyel és a horvát viszont megőrzi az eredeti idegen nyelvi formát.

A szavak egy része mind a magyar, mind a lengyel, mind a horvát nyelvben változásokon megy keresztül, a helyesírás a magyar, a lengyel, illetve a horvát kiejtést tükrözi, s néhány esetben egy szó két változatban is előfordulhat, az egyik forma a kiejtést, a másik pedig az eredeti helyesírást tükrözi. Az adaptáció ilyen módja a jövevényszavakat is jellemzi.

A közszóvá válás során a tulajdonnevek gyakran kaphat különböző képzőket, melyek gyakran egy-egy szócsoport jellemzőjévé válhatnak, pl. növénynevek, ásványnevek, kémiai elemek, vallási irányzatok, betegségek, politikai mozgalmak, stb. nevei.

Irodalom

- BAKOS 1973 = BAKOS F. (szerk.) Idegen szavak és kifejezések szótára. Budapest, 1973.
- BEECHING 1983 = BEECHING C. L. A Dictionary of Eponyms. Oxford – New York, 1983.
- GECSE 1973 = GECSE G. Vallástörténeti kislexikon. Budapest, 1973.
- HEGEDŰS 2000 = HEGEDŰS A. A tulajdonnév → közszó váltásról // Magyar nyelvjárások, A Debreceni Egyetem magyar nyelvtudományi tanszékének évkönyve, №XXXVIII. Debrecen, 2000. 175-178.
- KOPALIŃSKI 1999 = KOPALIŃSKI W. (szerk.) Podręczny słownik wyrazów obcych. Warszawa, 1999.
- KOPALIŃSKI 2004 = KOPALIŃSKI W. (szerk.) Słownik eponimów czyli wyrazów odmiennych. Warszawa, 2004.
- MRŠIĆ 2000 = MRŠIĆ D. Eponimski leksikon. Zagreb, 2000.
- SZYMCZAK 1967-1976 = SZYMCZAK M. (redaktor naukowy) Słownik języka polskiego 1-3. Warszawa. 1994.
- BENKŐ 1967-1976 = BENKŐ L. (főszerk.) A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára 1-3. Budapest, 1967-1976.
- TOLCSVAI NAGY 2007 = TOLCSVAI NAGY G. (szerk.) Idegen szavak szótára. Budapest, 2007.
- TÓTFALUSI 2004 = TÓTFALUSI I. Idegenszó-tár. Idegen szavak értelmező és etimológiai szótára. Budapest, 2004.